

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Registrační číslo projektu_CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_134/0008180

Název projektu Case management pro osoby duševně nemocné a sociálně vyloučené

Katka, 48 let, nitrožilní uživatelka s paranoidní schizofrenií, matka 2 dětí, které nikdy neviděla

Katka byla několik let bez domova, potulovala se po ulicích psychotická, aby mohla večer usnout, musela si dát drogu – bez nitrožilní aplikace opiátů by si nikdy v prostředí ulice na zem nelehla. Katka má 2 děti, které od porodu nikdy neviděla. Dceři je prý 19 let a synovi 21 a oba skončili po porodu v pěstounské péči. Katka si několik let na drogy vydělávala prostitucí. Občas jezdila v drahých limuzínách a přitom někdy neměla ani na nájem. Vlivem toxických psychóz, které měla z užívání pervitinu, byla často agresivní, protože trpěla pocity pronásledování, takže se jí báli lidé v jejím okolí. Do projektu jí přivedla terénní pracovnice, které jediné Katka věřila.

Osobní anamnéza

Katka si toho v životě hodně prožila. Drogovou kariéru začala v 18 letech inhalováním organických rozpouštědel, ke kterým se dostala na střední škole. Nazývala to „foukáním toluenu“, od kterého rychle přešla k injekční formě užívání pervitinu, který jí po nějakém čase na tolik poškodil, že má doživotní následky, před rokem jí byl přidělen 2 stupeň invalidního důchodu. Nakonec skončila bez přátel a rodiny a pokusem o sebevraždu ve 20 letech chtěla ukončit své trápení a pocity samoty. Skokem z balkonu si Katka vážně poranila kyčle a tak se dostala k opiátům na tlumení bolesti. Poté následoval pobyt v terapeutické komunitě a po něm 6 let, kdy byla Katka čistá – od 24 do 30 let abstinovala, chodila do práce a byla doma u příbuzných, což jí pomáhalo. K závislosti na opiátech přispěl i fakt, že ji po několika letech navíc srazilo auto. Díky autonehodě má trvalé následky – kvůli zlomeninám holenních kostí trpí bolestmi a špatně se jí chodí. Na chronicky psychotické prožívání a trvalé následky získala diagnózu paranoidní schizofrenie a invalidní důchod 2. stupně. Na tomto světě byla sama, měla pocit, že nikomu nechybí a že její život již nemá smysl. Katka je tichá a nesmělá, naučila se od života moc nechtít.

Rodinná anamnéza

O rodině a dětství Katka moc nemluví. Její otec byl chirurg a matka porodní asistentka, která zemřela, když bylo Katce 5 let. Z toho, co si Katka pamatuje, byla máma „slabá na duši“ a každý ji zneužíval. Rodiče se často hádali a vztah jim neklapal. Katka si myslí, že na vině mohla být otcova nevěra vůči matce. Ta se nakonec otráвила plynem v kombinaci s léky a navždy tak zanechala stesk v Katčině srdci. Rodina se z Prahy přestěhovala do Chomutova. Otec se pak znovu oženil, ale jeho nová žena neměla

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Registrační číslo projektu_CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_134/0008180

Název projektu Case management pro osoby duševně nemocné a sociálně vyloučené

Katku ráda a upřednostňovala své děti. Táta byl velmi přísný a Katku často kritizoval, ta tehdy hodně přibírala na váze a otec tak nevybíravým způsobem kritizoval její vzhled. Učili se spolu a často na ni křičel - chtěl mít z Katky doktorku, jako byl on. Ale protože se nedokázala soustředit, utíkala často ven tak, šla nakonec na SOU zpět do Prahy, kde bydlela u své babičky.

Pracovní anamnéza

Její nejvyšší dosažené vzdělání je základní. 2 roky studovala na prodavačku, ale tento obor nedodělala, protože v té době již intenzivně užívala toluen. Soustavné zaměstnání měla jen 6 let, bylo to po její první a jediné léčbě v terapeutické komunitě. Naposled pracovala brigádně před 3 roky (ještě před autonehodou) - myla nádobí v restauracích a jídelnách.

Sociální anamnéza

Katka byla dlouhodobě nezaměstnaná - z toho důvodu jí ani není vyplácen invalidní důchod, neboť nemá odpracovaný nezbytný počet let jako podmínku pro jeho vyplácení. V době, kdy se Katka dostala do projektu, nebyla evidovaná na úřadě práce, takže nepobírala ani dávky hmotné nouze. Byla prakticky bez financí a na jídlo chodila do charitativních organizací pro lidi bez domova, kde jí pomáhali i s ošacením. Většinu svého života prožila na ubytovnách. Katka je svobodná, poslední vztah měla před 8 lety a její nejdelší vztah bez drog trval 2 roky. Katčin nejbližší člověk je její teta, která bydlí za Prahou a se kterou se vídá jednou měsíčně. Po smrti matky tam jezdila často. Dříve se věnovala zpěvu a hraní na housle, dnes má jako koníčka čtení (má ráda severské detektivky).

Právní problémy

Katka byla před 9 lety ve výkonu trestu odnětí svobody – dostala tehdy rok a půl za krádeže. Dnes má již čistý rejstřík trestů, ale ještě neměla kuráž zmapovat celou výši dluhů. Dluží na zdravotním pojištění a u dopravních podniků - z toho okolo 250 tisíc jen u zdravotní pojišťovny.

Průběh léčby a sociální práce

Před vstupem do projektu spala Katka venku, usínat byla schopná jen s jehlou a od injekční aplikace měla abscesy. Prostřednictvím case managementu, se pro ni podařilo v první řadě zajistit legálně získanou substituci, na kterou si již nemusela vydělávat žebráním, a kterou Katka přes rok každodenně užívala pod dohledem společně s antipsychotiky. Podařilo se tak stabilizovat její somatický i psychický stav, takže s abscesy postupně vymizela i závislost na jehle. Občasné relapsy na

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Registrační číslo projektu_CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_134/0008180

Název projektu Case management pro osoby duševně nemocné a sociálně vyloučené

pervitinu se povedlo taktéž postupně eliminovat, takže dnes je Katka čistě na legálně předepisované medikaci, nezneužívá žádné jiné návykové látky a není již více psychotická.

Dále se podařilo Katce zajistit důstojné bydlení na azylovém domě a zlepšit finanční situaci – registrací na úřadu práce získala dávky pomoci v hmotné nouzi a doplatek na bydlení, takže kromě proplaceného ubytování získala i základní finance na živobytí. Jak se její celkový psychosociální stav zlepšoval, začala Katka toužit po nějakém zaměstnání formou brigády. Přes Pracovní a sociální agenturu SANANIM se zadařilo propojit ji s neziskovou organizací, která nabízí lidem s invalidním důchodem přivýdělek – jednalo se o tréninkové zaměstnání na pozici uklízečky. U této práce Katka zůstala a k těmto 3 hodinám úklidu týdně se přes zvýšenou podporu dostala až k nynějšímu stavu, kdy navíc pracuje ještě každý pracovní den další 3-4 hodiny.

Finančně je teď na tom Katka podstatně lépe a už např. nedluží za léky nebo si nekupuje jídlo na dluh. Také se už tolik nestahuje do sebe. Dále si už nestěžuje na zhoršenou paměť, naopak svou brilantní paměť nepřestává překvapovat svého case managera, se kterým může mluvit o čemkoliv, co ji trápí. Mohla se tak např. svěřit se svými živými a hororovými nočními můrami a celkově začít mluvit více o sobě. Katka má nyní svou e-mailovou adresu, dostala mobilní telefon a s pomocí svého klíčového pracovníka se naučila přijímat telefonní hovory.

V plánu je do budoucna získat pro Katku sociální byt, aby měla své soukromí a také se pokusit o oddlužení. Z další výplaty by si ráda pořídila legitku na MHD, aby nejezdila načerno a nemusela mít strach, že jí bude dál narůstat dluh u dopravního podniku.